

Nợ Tình

Tạ Quang Khôi

*Nợ tình chưa trả cho ai,
Khổ tình mang xuống tuyến đài chưa tan*
(Kiều)

Hưng đi chợ mua trái cây về bày bàn thờ theo lời yêu cầu của Ngọc. Hôm nay là giỗ mẹ Ngọc. Chàng chỉ mới biết chuyện giỗ chạp cách đây chừng nửa giờ. Giỗ mẹ Ngọc cũng có thể coi như giỗ mẹ vợ chàng, dù hai người chưa làm đám cưới chính thức, cũng chỉ mới hẹn tuần sau tới tòa án ký giấy hôn thú vì Ngọc đã có thai được hơn một tháng. Hai người đã chung sống ngọt một năm trời. Thoạt tiên họ tính chỉ ở chung cho đến khi nào không thích nhau nữa thì chia tay, không hề có ý định trở thành vợ chồng, sinh con đẻ cái, tạo dựng một gia đình. Rồi bất ngờ Ngọc có thai, dù nàng không bao giờ quên uống thuốc. Họ coi đó là một "tai nạn". Khi đã là tai nạn, không ai có thể trách ai, đành chấp nhận. Để tỏ ra mình không cố ý có thai với "âm mưu" buộc Hưng phải cưới nàng làm vợ, Ngọc báo cho chàng biết nàng đã xin hẹn với bác sĩ để lấy cái thai ra. Hưng có vẻ hơi ngạc nhiên về quyết định của người yêu. Sau mấy phút suy nghĩ, chàng hỏi:

- Tại sao em định phá?

Ngọc thần nhiên đáp:

- Vì mình không cần...hay chưa cần.

Hưng giữ im lặng, có vẻ dăm chiêu. Sau đó, cả hai cùng phải đi làm, mỗi người một sở nên không có dịp nói chuyện thêm về cái thai. Ba ngày liền, Hưng không đã động gì đến chuyện phá hay giữ. Vào giữa trưa ngày thứ tư, Hưng gọi điện thoại cho Ngọc để hỏi về buổi hẹn với bác sĩ vào ngày hôm sau. Rồi chàng nói bằng một giọng nửa như ra lệnh nửa như khuyên can:

- Em gọi cho bác sĩ, xin bỏ cái hẹn đó đi.

Tuy ngạc nhiên và mừng, Ngọc vẫn khôn khéo hỏi lại:

- Bộ anh không thích bác sĩ này, đổi bác sĩ khác?

Giữ im lặng một lát, chàng nói như cầu khẩn:

- Xin em đừng phá cái thai....Đó là một điều thất đức.

Ngọc cố nén một tiếng thở phào nhẹ nhõm, giữ im lặng. Đó cũng là ý muốn của nàng từ mấy ngày nay. Dù sao, cái thai cũng là hòn máu của Hưng, cũng là một mầm sống đang nảy nở trong bụng nàng. Có đêm, nàng thao thức, day dứt về chuyện hủy diệt mầm sống đó. Trong nàng, một cuộc dằng co giữa tình yêu và tình mẫu tử. Nàng đã yêu Hưng, yêu bằng tất cả mối chân tình. Nàng thầm công nhận chàng là một người đàn ông có nhiều đức tính. Chàng có tinh thần trách nhiệm, đã lo cho nàng rất đầy đủ, cả về vật chất lẫn tinh thần. Vì cảm phục, nàng đã yêu chàng tha thiết, dù tuổi tác quá chênh lệch, chàng hơn nàng tới hai mươi lăm tuổi. Theo nhận xét chủ quan của nàng, chàng là người đàn ông hiếm có mà bất cứ người đàn bà nào trên cõi đời này cũng mơ ước. Chàng có nhiều tính tốt hơn tật xấu, không rượu chè, không cờ bạc. Bây giờ, vì cái thai mà bỏ Hưng, làm sao nàng không khắc khoải buồn khổ cho được. Nàng đã trằn trọc nhiều đêm mà không biết quyết định ra sao. Nay Hưng vừa cho biết ý chàng về cái thai, nàng mừng muốn phát khóc.

Thấy Ngọc không nói gì, Hưng rụt rè hỏi:

- Bộ em nhất định...phá sao?

Nàng vội đáp:

- Đâu có, em nghe lời anh mà. Ngay bây giờ em sẽ gọi văn phòng bác sĩ để xin bỏ cái hẹn ngày mai.

Hưng vui vẻ:

- Vậy thì em gọi đi. Chiều nay về nhà mình sẽ nói chuyện thêm.

Sau khi xin hủy cái hẹn với bác sĩ, Ngọc rất vui vì biết mình đã chọn đúng người. Trong giờ làm việc ở sở thỉnh thoảng nàng lại để tay lên bụng nghe ngóng. rồi nói khe khẽ:

- Con của mẹ, thế là an tâm rồi. Không còn ai bắt mẹ phải xa con nữa.

Buổi tối hôm đó, Hưng đưa Ngọc đi ăn tiệm. Hai người bàn tính chuyện tương lai, chuyện xây dựng hạnh phúc gia đình. Cả hai cùng quyết định không thử nghiệm xem đứa bé là trai hay gái. - Con nào cũng là con, Hưng nói, để bất ngờ mới thú? Họ còn chọn ngày cùng xin nghỉ để tới tòa án làm hôn thú. Sau đó họ sẽ tổ chức một bữa tiệc nhỏ, chỉ mời một số bạn thật thân và một vài người trong họ ở cùng tiểu bang, để loan báo cuộc hôn nhân của hai người. Họ cũng có cả một chương trình tiết kiệm, để dành tiền lo cho đứa bé sắp ra

đời. Họ biết rằng nuôi một đứa con ở Mỹ hết sức tốn kém và vất vả. Có nhiều bà mẹ đã phải tạm nghỉ việc sở để ở nhà chăm lo con cái khi sinh đến đứa thứ hai.

Sáng nay, thứ bảy, Hưng vừa ăn sáng xong, Ngọc báo tin:

- Hôm nay giỗ má em.

Hưng nhìn quanh rồi hỏi:

- Ủa, giỗ má em hôm nay hả? Sao em chưa làm gì hết?

- Đúng giỗ là thứ ba tuần tới. Em định ngày ấy lấy một ngày nghỉ bệnh để ở nhà làm giỗ. Sáng nay, em bỗng đổi ý vì muốn anh cũng giỗ má với em. Chỉ cúng sơ sài thôi, anh ạ. Em nhờ anh chạy ra chợ Mỹ mua ít trái cây bày bàn thờ. Em sẽ nấu mấy món má em thích. Chiều nay mình cúng.

Hưng đồng ý ngay. Chàng bỗng thấy vui vui. Đã từ lâu chàng bỏ ý định lấy vợ, thế mà bây giờ chàng không những đã có vợ, sắp có con, lại có cả một bà mẹ vợ để giỗ nữa. Kể cuộc đời cũng lắm bất ngờ, chẳng ai có thể đoán trước được việc gì.

Hồi trẻ, chàng đã quyết định cưới người yêu ngay sau khi có việc làm vì chỉ còn hai tháng nữa chàng tốt nghiệp đại học. Nhưng cuộc đời vào cuối tháng 4 năm 1975 đã làm đảo lộn mọi dự tính của chàng. Mộng Thúy, người yêu của chàng, một cô hàng xóm xinh đẹp, phải theo mẹ và các em về quê ở Long Xuyên, sau khi cha nàng, một sĩ quan cấp tá bị cộng sản lừa gạt đưa vào nhà tù cải tạo. Cha chàng bị đánh tư sản, mất gần hết cơ nghiệp, buồn bã sinh bệnh mà qua đời. Từ ngày Mộng Thúy về quê, chàng không có một tin tức nào về nàng. Thật ra, chàng cũng không có thì giờ để nhớ thương người tình. Cuộc sống quay cuồng trước mặt, nỗi căm hận vì những hành động cướp bóc, xảo trá của cộng sản đã khiến chàng tạm quên đi mối tình của tuổi học trò. Khi đang lo săn sóc cha trong bệnh viện, chàng tình cờ gặp một cô bạn học cũ của Mộng Thúy và được tin nàng đã lấy chồng. Chàng nghe nhói trong tim vì bị bất ngờ, chàng tưởng như cả vũ trụ bỗng sụp đổ. Chàng tự hỏi tại sao nàng lại quên chàng nhanh như vậy. Nhưng chàng phải dẹp đau buồn để lo cho cha vì ông đang ở trong tình trạng hấp hối. Rồi nỗi đau mất cha đã tạm thời làm phai mờ hình ảnh Mộng Thúy trong tâm hồn chàng. Trước khi qua đời, cha chàng đã nhắc đi nhắc lại rằng chàng phải cố gắng trốn ra nước ngoài để tìm cách xây dựng lại cuộc sống cho gia đình.

Sau nhiều lần bị lừa mất khá nhiều tiền, chàng thành công trong một chuyến vượt biên bằng đường biển. Ghe của chàng đến được một hòn đảo nhỏ thuộc Nam Dương. Rồi, chàng được định cư ở Mỹ. Vì muốn nhanh chóng có việc làm để bảo lãnh gia đình, chàng đã học làm chuyên viên về ngành điện ở một trường đại học cộng đồng. Khi có việc làm vững chắc, chàng bảo lãnh mẹ và các em sang đoàn tụ. Các em chàng thích ứng nhanh chóng với cuộc sống mới, nên chỉ trong vòng hai năm chúng không cần đến sự giúp đỡ của chàng nữa. Tự coi là mình đã làm tròn bổn phận với gia đình, đã giữ lời hứa với cha, bây giờ chàng có quyền nghĩ đến bản thân mình, đến cuộc sống riêng tư của mình. Chàng cũng biết mình đã già đi nhiều. Vào dịp đó chàng tìm được một việc làm tốt hơn và lương cao hơn ở một tiểu bang khác. Trước khi di chuyển, chàng mời mẹ đi cùng nhưng bà từ chối, chỉ muốn ở chung với đứa con gái út vừa tốt nghiệp đại học. Đến địa phương mới, chàng nghĩ tới việc xây dựng một gia đình. Nhưng chàng đã trải qua vài cuộc tình mà không đi đến một kết quả mong muốn nào. Một phần vì chàng đã lớn tuổi nên cũng hơi khó tính. Phần khác, hình ảnh người tình đầu tiên lại hiện rõ hơn trong tâm tưởng chàng. Việc Mộng Thúy đột ngột lấy chồng làm chàng thất vọng và nghi ngờ lòng chung thủy của đàn bà. Cũng có khi chàng lại nghĩ rằng phải có một uẩn khúc nào đó trong việc hôn nhân của nàng vì hôm chia tay nàng đã hứa sẽ tìm cách trở lại Saigon với chàng. Chàng tính sẽ có một ngày về Việt Nam, xuống Long Xuyên tìm nàng để hỏi cho rõ thực hư. Nếu không có cuộc đời ngót ba chục năm trước, chàng và Mộng Thúy đã trở thành vợ chồng và con cái của hai người chắc cũng trường thành cả rồi. Bây giờ thì quá trễ để nghĩ đến chuyện vợ con, vì theo thời gian chàng đã thành một người luống tuổi, trên dưới năm mươi. Chàng không còn tha thiết với việc lập gia đình nữa. Chàng rất sợ cái cảnh - cha già con cộc - , lúc nhắm mắt xuôi tay không an tâm vì bày con nhỏ. Sau khi đã có nhiều kinh nghiệm với cuộc đời bất trắc, nay chàng chỉ muốn sống tạm bợ với bất cứ người đàn bà nào chấp nhận quan điểm của chàng. Không ràng buộc, không trách nhiệm. Hôm nay có thể rất quyến luyến nhau, nhưng ngày mai lại sẵn sàng chia tay, mỗi người đi một ngã, không hứa hẹn gì ở tương lai. Chàng vẫn biết đó là một cuộc sống vô trách nhiệm, nhưng thà như vậy còn hơn là quàng vào cổ những bổn phận mà mình không hề muốn.

Khoảng hơn một năm trước đây Hưng gặp Ngọc trong một buổi dạ vũ ở nhà một người bạn. Lúc đó, Ngọc đang kiếm việc sau khi học xong mấy khóa Anh văn thực hành. Tự nhiên chàng có cảm tình với cô gái mới quen này. Cô không phải là người đẹp, nhan sắc chỉ ở mức trung bình. Chàng hứa sẽ cố gắng giúp cô. Vì tuổi tác chênh lệch, họ xưng hô "chú cháu" với nhau. Nhờ quen biết rộng, Hưng đã giới thiệu cho Ngọc một việc

làm tốt và lương cao. Từ đó, hai người thân nhau hơn, rồi từ chú cháu họ đổi thành anh em. Vào một ngày đẹp trời và với sự đồng ý của Hưng, Ngọc dọn tới ở chung với chàng. Dù không có giao ước bằng giấy tờ hay bằng lời nói, nhưng hai người đều thầm hiểu rằng cuộc sống chung này chỉ tạm bợ. Chính vì thế, họ không cần tìm hiểu nhau sâu xa. Nhưng sự chung đụng hàng ngày đã khiến Ngọc dần dần có cảm tình, rồi yêu Hưng tha thiết. Trong khi đó Hưng cũng bắt đầu có nhiều quyến luyến với cô gái còn quá trẻ so với tuổi chàng. Hưng mến Ngọc vì nàng ngoan ngoãn và hiền lành. Đó là những đức tính khó kiếm thấy ở một phụ nữ Việt Nam đã sống lâu năm trên đất Mỹ.

Mua xong trái cây, Hưng giúp người yêu thiết lập tạm một bàn thờ trong phòng khách. Chàng úp hai cái ly nhỏ bằng thủy tinh để cắm nến, một ly khác lớn hơn, đổ gạo lửng chừng để cắm nhang. Phía sau hai cây nến là hai đĩa trái cây chàng vừa mua. Ngọc ngắm bàn thờ lung linh ánh nến và khói nhang tỏa nghi ngút tỏa về hai lòng, hôn nhẹ lên má người yêu, khen:

- Chồng em...đằm đằm quá!

Rồi nàng chỉ vào khoảng trống sau “bát” nhang, nói:

- Chỗ này em để hình má. Bây giờ em đi lấy hình đây.

Chàng nói đùa:

- Nếu em không tìm thấy hình má, anh cho em mượn hình của anh.

Nàng liền nghiêm mặt, tát nhẹ vào má chàng, trách:

- Em không thích anh giỡn như vậy đâu. Anh còn phải sống lâu, vì em, vì con nữa-

Thấy công việc của mình đã xong xuôi, Hưng ngả lưng trên một cái ghế nệm dài để nghỉ ngơi. Ngọc vào phòng ngủ lấy một bức hình đã có khung sẵn, rồi khoe:

- Anh nè, anh có thấy má em đẹp không?

Hưng ngồi nhòm lên để xem hình. Nhưng bỗng như có một luồng điện chạy qua người chàng. Chàng chết điếng, cảm thấy choáng váng, tim đập mạnh một cách bất thường, không sao thốt nên lời! Bức hình trước mặt chàng rõ ràng là hình của Mộng Thúy. Chính nàng đã tặng chàng bức hình này sau khi mới chụp, gần ba chục năm trước, nhưng chỉ là cỡ nhỏ bằng bàn tay. Bây giờ chàng mới chợt nhớ tên của Ngọc cũng có chữ Mộng ở trước, Mộng Ngọc!

Thấy Hưng không nói gì, Ngọc vô tình không nhận ra vẻ bối rối, hốt hoảng của chàng, hỏi:

- Bộ anh không thấy má em đẹp sao?

Chàng cố lấy lại bình tĩnh, gượng đáp:

- Ờ ờ... Má đẹp... Má đẹp thiệt...

Ngọc cười:

- Em thua má xa, ai cũng nói vậy.

Ngọc đặt hình mẹ lên bàn thờ, rồi vào bếp tiếp tục nấu nướng. Hưng lại nằm xuống, nhưng không còn bình tĩnh như trước nữa, lòng rối hơn tơ vò. Chàng đã gặp nhiều chuyện bất ngờ trong đời, nhưng chưa bao giờ lại bị bất ngờ như lần này, vì nó không những đã làm chàng xao xuyến mà còn khiến lòng chàng tê tái đến đau đớn. Quả thật chàng không hề thấy Ngọc có nét nào giống mẹ, khó mà tưởng tượng nàng là con đẻ của Mộng Thúy. Phải chăng nàng giống cha nhiều hơn?

Thấy Ngọc vẫn lúi húi ở trong bếp, Hưng lại ngồi dậy, đến trước bàn thờ ngắm lại hình Mộng Thúy. Sau màn khói của nhang và ánh nến chập chờn, Mộng Thúy trông đẹp một cách huyền ảo. Chưa bao giờ chàng nghĩ Mộng Thúy đã ra người thiên cổ. Mà cũng không bao giờ chàng có thể ngờ chàng là con rể của chính người yêu cũ.

Bây giờ mình phải tính sao đây? Hưng thầm tự hỏi. Nói cho Ngọc biết sự thật, rồi hai người chia tay? Nếu làm vậy, chàng cũng chẳng giải quyết được điều gì. Chàng cảm thấy càng bế tắc, rắc rối hơn. Dù chưa kịp làm hôn thú, dù chưa chính thức giới thiệu với bạn bè, họ hàng, hai người đã là vợ chồng từ lâu. Còn đứa nhỏ sắp ra đời thì sao? Chàng không thể để cho con mình thành đứa trẻ mồ côi khi cả bố lẫn mẹ đều còn sống. Chỉ có một con đường duy nhất là phải tiến tới và dấu kín chuyện tình ngày xưa, dù chàng vẫn biết dưới ánh sáng mặt trời không có bí mật nào không bị phanh phui. Chẳng sớm thì muộn Ngọc cũng sẽ biết sự thật phũ phàng này. Dù sao chàng và Ngọc cũng không thể xa nhau được nữa. Số mệnh đã kết hợp hai người, không còn gì có thể tách rời họ được. Kiểm điểm lại những ngày yêu Mộng Thúy, chàng không có gì để phải áy náy, hối hận. Đó là mối tình đầu trong trắng và thơ mộng của tuổi học trò. Chàng và Thúy chưa đi quá trớn, cùng lắm chàng chỉ nắm tay hoặc vuốt má nàng thôi.

Trên bàn thờ, Mộng Thúy vẫn nở nụ cười quyến rũ như ngày nào hai người còn yêu nhau. Nàng vẫn đẹp một cách thùy mị, đoan trang. Nhìn hình nàng, chàng nghe lòng bồi hồi thương cảm. Chàng biết chàng vẫn còn yêu nàng tha thiết. Chàng đưa tay vuốt nhẹ lên mặt kính của hình, tưởng nhớ ngày xưa đã từng vuốt má Mộng Thúy. Chợt có tiếng Ngọc gọi từ trong bếp:

- Anh à, anh có vô ăn trưa với em không?

Giọng nũng nịu của Ngọc kéo chàng về thực tế. Chàng chậm chạp bước vào bếp, ngồi đối diện với người yêu nhỏ bé bên một cái bàn ăn vuông. Ngọc đã làm cho Hưng một ổ bánh mì kẹp thịt với đồ chua và một ly cà phê đá. Đó là những món chàng vẫn thích ăn vào buổi trưa. Chính những săn sóc nhỏ nhặt này của Ngọc đã chinh phục được lòng yêu thương của chàng.

Hưng ăn chậm chạp và có vẻ đăm chiêu. Thấy chàng im lặng như đang có điều suy nghĩ, Ngọc không dám nói chuyện nhiều, lặng lẽ ăn ổ bánh của mình. Khi đã uống cạn ly cà phê đá, Hưng mới ngược nhìn Ngọc, hỏi:

- Má em mất lâu chưa? Lúc ấy em bao nhiêu tuổi?

Ngọc buồn buồn đáp:

- Em có được gặp má bao giờ đâu. Khi em đã lớn, ngoại bệnh nặng, sắp chết mới kể lại cho em nghe.

Sau khi sanh em được một tháng, má tự tử. Ngoại nuôi em..

- Còn ba em đâu?

Ngọc thờ dãi:

- Em cũng không biết. Mấy lần em hỏi, ngoại không trả lời...Mãi đến sau khi ngoại mất, dì em mới cho biết ba là một cán bộ tập kết đã có vợ con ở ngoài Bắc...Sau khi má tự tử, ông bỏ ra Hà Nội mất tiêu luôn?

- Vậy bà ngoại cũng mất rồi? Còn ông ngoại em?

- Các dì nói ông ngoại chết đói trong một trại giam ở ngoài Bắc lâu lắm rồi. Em chỉ biết mặt ông và má qua hình ảnh thôi.

Nghe chuyện Ngọc, Hưng buồn bã cúi mặt suy nghĩ. Chàng đoán ra cái chết oan ức của Mộng Thúy. Nàng bị ép phải lấy một tên cán bộ cộng sản tập kết mới trở về. Sau khi sinh Ngọc, nàng tự tử. Một niềm hối hận xâm chiếm lòng chàng. Từ lâu chàng đã nghi oan lòng chung thủy của người yêu. Trong khi Mộng Thúy chịu bao đau khổ, cay đắng, chàng không hề biết để giúp đỡ. Không những thế, chàng còn hờn giận, trách móc nàng. Lẽ ra, hồi đó, sau tang lễ của cha, chàng phải xuống ngay Long Xuyên để tìm hiểu sự tình. Chỉ mới nghe đồn nàng lấy chồng, chàng đã vội vã tin ngay. Biết đâu khi gặp nàng, chàng lại chả có thể an ủi, tìm cách cứu nàng ra khỏi cuộc sống đầy đọa và để cùng xây dựng lại tương lai, hạnh phúc?

Hưng không mê tín đi đoan, cũng không tin những chuyện huyền bí hoang đường, nhưng chàng không sao giải thích được sự tình cờ kỳ lạ này. Phải chăng có sự xếp đặt nào đó và ở đâu đó? Chàng thầm tự hứa với lòng mình, với vong hồn người đã chết một cách tức tưởi, là từ nay chàng có bổn phận và trách nhiệm phải lo cho Ngọc, cho mẹ con nàng.

Hưng ngược nhìn lên, gặp đôi mắt buồn rười rượi của Ngọc. Chàng bỗng nghe lòng tràn ngập yêu thương. Chàng bước đến bên Ngọc, cúi xuống hôn lên trán nàng. Ngọc liền ghì lấy chàng, nũng nịu hỏi:

- Anh có thương em không?

Chàng không đáp. Đôi mắt chàng bỗng nhòa đi. Thoáng trong một giây, chàng không hiểu chàng đang ôm ai trong vòng tay...

TQK

11 / 03